

**Χαιρετισμός Σωτηρούλας Χαραλάμπους
Γενικής Γραμματέας ΠΕΟ
Στην παρουσίαση της Έκθεσης για την
Οικονομία και την Απασχόληση του ΙΝΕΚ ΠΕΟ
11 Δεκεμβρίου 2023**

Η 20η έκθεση του ΙΝΕΚ ΠΕΟ για την οικονομία και την απασχόληση έρχεται να επιβεβαιώσει ένα από τα πιο σημαντικά ευρήματα των εκθέσεων από το 2013 και μετά, την συνέχιση της διαδικασίας απαξίωσης της εργασίας και αυτό όπως επισημαίνεται παρά το γεγονός ότι το 2022 υπήρξε σημαντική αύξηση των ονομαστικών μισθών.

Έχοντας διαφορετικές αιτίες αλλά με την ίδια βάση εκκίνησης τα τελευταία χρόνια οι δυνάμεις της εργασίας βρισκόμαστε μπροστά στο επαναλαμβανόμενο φαινόμενο οι διάφορες κρίσεις, χρηματοπιστωτική, υγειονομική κρίση, κρίση πληθωρισμού και ενέργειας να φορτώνονται στους μισθούς μέσα από τις διαδικασίες της απορρύθμισης γιατί όπως πολύ εύστοχα περιέγραψε στην περσινή έκθεση ο Ηλίας, ο νεοφιλελευθερισμός δεν είναι καθεστώς που επιδιώκει τη ψηλή κερδοφορία αλλά αυξανόμενη κερδοφορία ή όπως το περιγράφει στη φετινή έκθεση «εντείνονται στο έπακρο οι προσπάθειες να αυξάνουν τα κέρδη τους θεωρώντας ότι γι' αυτά δεν υπάρχει και δεν πρέπει να υπάρχει άνω όριο».

Αυτό το βασικό συμπέρασμα που διατρέχει την έκθεση ενισχύεται από την ανάλυση που παρατίθεται στην έκθεση η οποία καταλήγει σε δυο σημαντικά ευρήματα. Πρώτο ότι για το ίδιο ποσοστό ανεργίας όπως πριν οι πραγματικοί μισθοί παραμένουν στο ίδιο επίπεδο όπως πριν το πληθωριστικό κύμα των τελευταίων ετών και αυτό ενώ υπήρξαν σημαντικές αυξήσεις στους ονομαστικούς μισθούς. Το δεύτερο βασικό συμπέρασμα είναι ότι τα κέρδη από

τη μείωση του κόστους εργασίας δεν επενδύονται επαρκώς σε παραγωγικό κεφάλαιο.

Όπως πολλές φορές έχουμε τονίσει κατά την παρουσίαση της έκθεσης για την Οικονομία και την Απασχόληση η ευθύνη της ανάλυσης και της τεκμηρίωσης των ευρημάτων ανήκει στον συγγραφέα της τον φίλο Ηλία Ιωακείμογλου ο οποίος χωρίς αμφιβολία θα το πράξει στη συνέχεια με πλήρη επιστημονικότητα.

Η δική μας ευθύνη είναι διαβάζοντας τα συμπεράσματα να διαμορφώνουμε τις προτεραιότητες και τις στοχεύσεις μας για τον κόσμο της εργασίας και βεβαίως να καταθέτουμε τη δική μας προσέγγιση για τα ζητήματα της οικονομίας.

Το πρώτο συμπέρασμα που υπογραμμίσαμε, ότι δηλαδή για το ίδιο ποσοστό ανεργίας όπως πριν, ο πραγματικός μισθός παραμένει στο ίδιο περίπου επίπεδο όπως πριν το κύμα πληθωρισμού, τεκμηριώνει επιστημονικά το βάσιμο της πρόσφατης απόφασης του Γ.Σ. της ΠΕΟ για την πολιτική διεκδικήσεων για τους μισθούς.

Η διεκδίκηση αυξήσεων που να βελτιώνουν τους πραγματικούς μισθούς όπως και η βελτίωση των μισθών πρόσληψης όπως αυτοί κατηγοριοποιούνται στις ΣΣΕ είναι η μια παράμετρος που μπορεί να βελτιώσει αυτή την κατάσταση.

Κρίσιμη παράμετρος για τη βελτίωση των πραγματικών μισθών είναι και το ύψος του κατώτατου μισθού, μισθός που αφορά ένα από τα πιο χαμηλόμισθα κομμάτια της εργατικής τάξης και το οποίο κατά βάση πέραν του μισθού δεν απολαμβάνει και πολλά άλλα ωφελήματα.

Λαμβάνοντας υπόψη την απαράδεκτα χαμηλή αύξηση, αν μπορεί να ονομαστεί αύξηση, αυτό που αποφασίστηκε κατά την έκδοση του διατάγματος 2023, τον

πληθωρισμό και ιδιαίτερα τον πληθωρισμό στα τρόφιμα, την ενέργεια, τις μεταφορές, αγαθά που στατιστικά απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος των χαμηλά αμειβομένων, αναμένουμε από το Υπουργείο Εργασίας κατά την επικείμενη ανανέωση του διατάγματος για τον κατώτατο μισθό να προχωρήσει σε ουσιαστική αύξηση του. Έχουμε καταθέσει στην επιτροπή αξιολόγησης πλήρη τεκμηρίωση προς τούτο, όπως επίσης και τις θέσεις μας για συμπλήρωση του πλαισίου ρύθμισης του κατώτατου μισθού με την ωριαία απόδοση του και με όλα εκείνα τα στοιχεία που να καθιστούν το διάταγμα αποτελεσματικό δίκτυ προστασίας και κατοχύρωσης ελάχιστων δικαιωμάτων.

Στην ίδια κατεύθυνση επιβεβαιώνεται ο σημαντικός ρόλος της ΑΤΑ ως μηχανισμού διατήρησης της αγοραστικής αξίας των μισθών κάτι που συνδέεται τόσο με τον αγώνα ενάντια στις προσπάθειες κατάργησης ή εκφυλισμού της ΑΤΑ με διασύνδεση της με στοιχεία που δεν συνδέονται με τη φιλοσοφία της ΑΤΑ, με την ανάγκη πλήρους απόδοσης της και επέκτασης της σ' όλους τους εργαζόμενους.

Σημειώνοντας την ανάγκη βελτίωσης των πραγματικών μισθών των εργαζομένων και λαμβάνοντας υπόψη την μεγάλη έκταση απορρύθμισης της εργασίας που συντελέστηκε τα τελευταία χρόνια που είχε ως αποτέλεσμα να πολλαπλασιαστούν οι εργαζόμενοι διαφόρων ταχυτήτων, να διευρυνθούν οι εργαζόμενοι με άτυπες αρρύθμιστες μορφές εργασίας, προβάλλει και η ανάγκη λήψης μέτρων από την πολιτεία που να ενισχύουν την ρύθμιση των όρων απασχόλησης με συλλογικές συμβάσεις εργασίας και να επεκτείνουν την εμβέλεια τους.

Σ' ότι αφορά το άλλο βασικό συμπέρασμα ότι από το 2015 και μετά με το ΑΕΠ να αυξάνεται συνεχώς, σε επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου διατίθεται μόνο ένα μικρό ποσοστό του οικονομικού πλεονάσματος, αυτή η διαπίστωση είναι η

απάντηση στο τι και ποιος ευθύνεται τόσο για το έλλειμμα παραγωγικότητας όσο και για το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

Αυτό είναι κάτι που πρέπει να απασχολήσει τους φορείς χάραξης οικονομικής πολιτικής και να σταματήσει η συνεχής επίκληση του εργατικού κόστους ως υπεύθυνου για τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω το φίλο Ηλία Ιωακείμογλου για την άρτια επιστημονική δουλειά του η οποία αποτελεί πολύτιμο εργαλείο στον αγώνα μας για βελτίωση της ζωής των εργαζομένων για ένα όσο το δυνατό πιο δίκαιο καταμερισμό του παραγόμενου πλούτου.

Σας ευχαριστώ!